

fører baade Staten og Kommunerne. Det skylder vi ikke blot Staten, det skylder vi ogsaa Kommunerne.

**Rode:** I en kort Bemærkning til den højtærede Indenrigsminister i Gaar nævnte jeg, at den Tale, den højtærede Minister havde holdt, kunde give Indtryk af, at Udsigterne for at tilvejebringe en god endelig Løsning af dette Spørgsmaal var ringere, end jeg havde haabet, hvis man ikke havde visse Erfaringer med Hensyn til den højtærede Indenrigsministers Taktik. Ministeren stillede sig jo her ret afvisende overfor de forskellige Krav, der var stillet om Ændringer; kun paa et eneste Punkt, med Hensyn til Formindskelsen af Skalerens Antal, viste han virkelig Villighed til Forhandling. Men som jeg tidligere har nævnt, det er ogsaa til at forstaa, hvad det er, der gør dette Forslag saa underligt selvmodsigende og i sin Gennemførelse saa usikkert; og hvis man ikke har vidst det før, har denne Forhandling vist det. Der er her i Tinget mange, der søger at trække dette Forslag i Højre-Retning, bebrejder Ministeren, at han er gaaet for vidt, udtaler sig dybt bekymret over Følgerne af, at Ministerens Forslag gennemføres, samtidig med at andre synes, at den højtærede Minister ikke er gaaet vidt nok, og ønsker, at han skulde forbedre dette Forslag, saaledes at det virkelig blev, hvad man har haabet ude i Landet, naar Aldersrenten gennemførtes. Under disse Forhold er det muligt, at en Holdning som den, Ministeren har taget her i Salen, naar Udvalgsbehandlingen kommer, kan afløses af en større Villighed til at forhandle sig til Rette om de forskellige Krav, der da fremføres. Det vil jeg meget haabe. Jeg tror ikke, at den højtærede Indenrigsminister bedømmer Oppositionens Stilling rigtigt, naar han mener, at der skulde være nogen, som vilde bestræbe sig for at lægge dette Lovforslag Hindringer i Vejen. Tværtimod, man maa i høj Grad ønske, at det maa lykkes at gennemføre dette Lovforslag.

Der er kommet enkelte Bemærkninger frem om, hvorvidt dette Lovforslags Principper er de rigtige. Nogen egentlig Opfordring til Diskussion herom er der dog ikke. Jeg tror dog at maatte sige overfor det ærede Medlem Hr. Mads Grams Udtalelser, at det vidner om et lidt for ringe Kendskab til hele vor sociale Lovgivning, naar han vilde stille dette Lovforslag op som indeholdende et andet Princip end visse andre Love. Vor sociale Lovgivning har udviklet sig paa en særlig Maade, og for-

skellige Former findes i alle Lovene, men man kan ikke paastaa om dette Lovforslag lige saa lidt som om det oprindelige Aldersdomsunderstøttelseslovforslag, at det ikke bygger paa „Hjælp til Selvhjælp“s Principper. Selvhjælpsprincippet er ikke her udtrykt paa den Maade, at der kræves en Forsikringspræmie, men bl. a. paa den Maade, at de gamle skal have hjulpet sig selv gennem hele Livet for at kunne faa denne Alderdomshjælp; og paa den Maade, Aldersrenteprincippet her er udformet som begunstigende den, der har sparet op, er der i Forhold til den nuværende Lov en yderligere Forstærkning af Princippet om, at man skal hjælpe den, der hjælper sig selv.

Forskellige Talere har gjort nogle Bemærkninger til mig overfor mine Udtalelser med Hensyn til Samfundets Bæreevne, ogsaa den højtærede Indenrigsminister. Han mente, at man dog kunde frygte, at man her førte Beløb fra Kapitalen over til umiddelbar Opspisning. Nu vil jeg gerne herom sige, at hvis man er Tilhænger af det System, som er den mægtige KapitalopsamlingsSystem, saa kan denne Indvending være berettiget; det kan nok være, at hele vor sociale Lovgivning ikke fremmer denne Opsamling. Men jeg tror ikke, at det er noget for Samfundet særlig nyttigt — selv om det kan give Indtryk af en vis Blomstring og Fremdrift —, at man bygger paa dette uhyre Kapitalopsamlingsprincip. Den lille Kapitalopsamling vil i ingen Henseende blive truet af et Lovforslag som dette, hverken ved det, der kræves af de mindre Indtægter, de, der er i Stand til overhovedet at afgive noget til den lille Kapitalopsamling, ej heller ved hele sit Princip. Lovforslaget vil, navnlig hvis det bliver befriet fra nogle af de Nyheder, som den højtærede Indenrigsminister har indført i det, i høj Grad begunstige den lille Kapitalopsamling. Jeg tror ikke, at der i Virkeligheden er noget, der gør et Samfund mere økonomisk bærekraftigt end netop den lille Kapitalopsamling paa de flest mulige Hænder. Hvis man ser ud over Verdens Lande, vil man finde, at de Lande er de stærkeste, hvor dette Princip er gennemført paa den lykkeligste Maade. Derfor mener jeg, at hvis man virkelig har Mod til den Udligning, som dette Lovforslag betyder, kan man ogsaa uden nogen Vanskelighed gennemføre det, uden at det kommer til at røre ved Samfundets samlede økonomiske Bæreevne; det kommer til at angribe en vis Mulighed for den store Kapitalopsamling, for saa vidt som hele Samfundets